

Foto: CEMT

CEMT DOVOLILNICE

Digitalizacija CEMT dovolilnic – korak v sodobni cestni transport

Za prevoz blaga v določene države so potrebne dovolilnice oziroma CEMT dovolilnice. Na GZS to področje pokrivamo v oddelku Javne listine. V letu 2026 bodo CEMT dovolilnice digitalizirane, kar bo prevoznikom omogočilo razbremenitev in poenostavitev poslovanja. Letošnje leto pa je namenjeno testiranju digitalnega sistema ECMT.

Špela Urh, GZS, Javne listine

Mednarodni cestni prevoz blaga znotraj EU poteka na podlagi evropske zakonodaje, med državami članicami in tretjimi državami pa na podlagi multilateralnih sporazumov in bilateralnih dogovorov. Za prevoz blaga v določene države so potrebne dovolilnice oziroma CEMT dovolilnice. Na GZS to področje pokrivamo v oddelku Javne listine.

Sistem dovolilnic prevoznikom omogoča lažje poslovanje, državam pa učinkovitejši nadzor nad čezmejnimi prevozi. Postopek pridobivanja CEMT dovolilnic je določen – od pogojev pridobitve licence Skupnosti do pravočasne oddaje vloge za letni načrt. Ob tem se upoštevajo merila in postopki v skladu z Zakonom o prevozih v cestnem prometu

in Pravilnikom o delitvi dovolilnic za mednarodni prevoz blaga v cestnem prometu. Znotraj držav članic EU dovolilnice niso potrebne, prav tako niso potrebne za vozila manjše nosilnosti, do 3,5 tone.

Pomen CEMT dovolilnic

Dovolilnica CEMT je večstranska dovolilnica, ki jo izda ITF – International

Foto: osebni arhiv

Špela Urh, svetovalka v oddelku Javne listine

Transport Forum. Namenjena je prevoznikom s sedežem v državi članici CEMT in omogoča uporabo pri vseh vrstah prevozov – bilateralnih, tranzitnih ter prevozih v tretje države ali iz njih. CEMT dovolilnica poenostavlja mednarodni prevoz blaga, saj lahko prevoznik z eno dovolilnico opravlja prevoze v več državah, brez dodatnih nacionalnih dovoljenj. Med glavnimi omejitvami pri uporabi CEMT dovolilnic sta prepoved kabotaže ter zahteva, da se vozilo po največ treh zaporednih mednarodnih vožnjah vrne v matično državo. Namen teh pravil je vzpostavitev ravnovesja med liberalizacijo trga prevozov in zaščito nacionalnih prevoznikov, zagotovitev preglednosti nad uporabo dovolilnic ter zmanjšanje možnost zlorab (npr. prikrita kabotaža). Čeprav dovolilnice načeloma veljajo za prevoze med tretjimi državami, obstajajo izjeme, ko posamezne države določijo dodatne omejitve ali prepovedi vožnje skozi njihovo ozemlje. Prevoznik mora zato pri uporabi dovolilnice vedno upoštevati pravila in omejitve posamezne države članice.

V zadnjem obdobju se vedno bolj kaže potreba po posodobitvi sistema. Ker papirnate CEMT dovolilnice zahtevajo ročno evidenco, obstaja večja možnost izgube, poškodb ali zlorabe. Vozniki jih

morajo ves čas imeti pri sebi, nadzorni organi pa se ob pregledih pogosto srečujejo z izzivom preverjanja njihove pristnosti in veljavnosti. Ob trendu hitre digitalizacije transportnega sektorja se zato papirne dovolilnice vse bolj kažejo kot zastarel in neučinkovit instrument.

ITF z letom 2026 uvaja digitalizacijo CEMT dovolilnic

Projekt digitalizacija CEMT dovolilnic temelji na zamenjavi papirnih dokumentov z elektronskimi, kar omogoča prehod na brezpapirno poslovanje. V praksi to pomeni izmenjavo podatkov med ITF, nacionalnimi izdajatelji, prevozniki in nadzornimi organi na digitalen način. Gre za velik korak naprej v smeri sodobnejše, preglednejše in bolj učinkovite ureditve mednarodnega cestnega prometa.

Prehod na digitalni sistem CEMT bo prevoznikom prinesel razbremenitev in poenostavitev poslovanja. S prenehanjem uporabe papirnatih dovolilnic ni več tveganja izgube, poškodbe ali nepravilnega vodenja dokumentacije, kar je pogosto predstavljalo dodatno obremenitev. Novi digitalni sistem omogoča boljšo sledljivost opravljenih prevozov, kar lajša nadzor in zagotavlja, da so podatki vedno ažurni. Hkrati poenostavi poročanje o uporabi CEMT dovolilnic, saj so vse informacije dostopne centralno in pregledno.

Leto 2025 je namenjeno testiranju digitalnega sistema ECMT. V proces so vključeni izdajatelji, prevozniki in nadzorni organi. Ker prevozniki testiranja še vedno ne izvajajo v zadostni meri, pristojni organi spodbujajo njihovo aktivnejše sodelovanje, kar jim bo omogočilo dragocene izkušnje in pravočasno prilagoditev obveznemu prehodu.

Projekt digitalizacija CEMT dovolilnic temelji na zamenjavi papirnih dokumentov z elektronskimi.

Testna aplikacija je že na voljo

Testna aplikacija ECMT Digital System je na voljo na spletni strani, skupaj z navodili za uporabo. V testiranje digitalnega sistema CEMT dovolilnic lahko sodelujejo vsi prevozniki, ki so v letu 2025 prejeli CEMT dovolilnico. Za vključitev v program testiranja morate poslati vlogo za pridobitev gesla za dostop do digitalnega sistema CEMT dovolilnic (ECMT Digital System). Po prejeti vlogi boste geslo za dostop do aplikacije prejeli s strani ITF. Če ste vlogo že poslali, gesla pa še niste prejeli, se obrnite na zbornico, pri kateri imate izdano CEMT dovolilnico.

Z začetkom leta 2026 bo odgovornost za vnos podatkov o prevozih v digitalni sistem v celoti na strani prevoznikov, saj zbornice ne bodo imele vpogleda v profil podjetij. Prevozniki bodo morali vse postopke izvajati samostojno. Aktivno sodelovanje pri testiranju zato omogoča, da se prevozniki pravočasno seznani s sistemom in se ustrezno pripravijo na njegovo obvezno uporabo. ITF za prevoznike organizira brezplačna spletna usposabljanja, katerih termini so sproti objavljeni, o njih pa so imetniki dovolilnic redno obveščeni preko komunikacijskih kanalov zbornic. Če ne prejimate obvestil, predlagamo, da se prijavite na e-novice. ■

Sprememba pravilnika

V pripravi je sprememba pravilnika o načinu in merilih za delitev in uporabo dovolilnic CEMT, ki bo v veljavi od 1. januarja 2026 in bo prilagodila pravila izdajanja ter uporabe CEMT dovolilnic novemu digitalnemu sistemu. Sprememba bo olajšala administracijo, povečala preglednost ter omogočila enostavnejše in bolj zanesljivo upravljanje CEMT dovolilnic za prevoznike. Digitalizacija CEMT dovolilnic bo prevoznikom prinesla številne prednosti, hkrati pa tudi izzive – predvsem prilagoditev informacijskih sistemov, usposabljanje voznikov ter zagotavljanje, da bo nova ureditev enostavna za uporabo za vsa podjetja.